

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 26 Основи інклюзивної освіти

Освітня програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Спеціалізація 014.05 Біологія та здоров'я людини
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від "13" березня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи інклюзивної освіти
Освітня програма	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Спеціалізація (за наявності)	014.05 Біологія та здоров'я людини
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	(основна)
Курс / семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу полягають у засвоєнні нормативно-правових та організаційних основ інклюзивної освіти; здійсненні практичної підготовки бакалаврів середньої освіти зі спеціалізації Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) до реалізації інклюзивної моделі освіти в Україні.

Основні завдання курсу:

- сформувавати основу розуміння у майбутніх вчителів про загальні тенденції розвитку інклюзивної освіти у світі та в Україні;
- сформувавати практичні навички і уміння визначати методи і оптимальні організаційні форми здійснення професійної діяльності бакалаврів середньої освіти зі спеціалізації Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у закладах з інклюзивним навчанням;
- сформувавати у студентів уявлення про побудову вертикалі взаємодії з батьками дітей, що мають порушення психофізичного розвитку і фахівцями
- виробити навички командної роботи при навчанні та вихованні учнів із особливостями психофізичного розвитку в закладах загальної середньої освіти.

Компетентності

ЗК 5. Здатність застосовувати інноваційні освітні й інформаційно-комунікативні технології навчання для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність діяти на засадах поваги до прав і свобод людини із дотриманням морально-етичних норм, соціальних аспектів, інтелектуальної чесності, безпеки життєдіяльності у професійній сфері.

СК 2. Здатність створювати або адаптувати навчальні програми, планувати освітній процес на рік, семестр, урок, організувати учнів на уроці, в позаурочній діяльності, їх проектну діяльність й оцінювати індивідуальні досягнення.

СК 4. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

СК 10. Здатність формувати у здобувачів освіти систему цінностей інклюзивної освіти, знань та вмінь у сфері організації безпечного й інклюзивного освітнього середовища.

СК17. Здатність обирати та готувати методичні та дидактичні матеріали в процесі професійної діяльності.

СК18. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності та оцінки сучасного передового педагогічного досвіду.

Програмні результати навчання

ПРН01. Здатність демонструвати знання і розуміння провідних понять, узагальнень і законів, концепцій, вчень і теорій біології та інших суміжних наук.

ПРН08. Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових) згідно із завданням.

ПРН10. Здатність до впровадження системи наукових біологічних знань у викладанні біології, здійснення структурування навчального матеріалу.

ПРН11. Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з біології, оцінювати нові відомості та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу.

ПРН12. Здатність до планування власної діяльності при навчанні біології учнів середньої школи; володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.

ПРН13. Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання біології, спрямованих на розвиток здібностей учнів.

ПРН14. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах.

ПРН15. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології.

ПРН16. Здатність до роботи в міждисциплінарних областях знань, нетрадиційних системах освіти, формах та типах навчання.

ПРН17. Здатність захищати честь, гідність, права й свободи.

ПРН19. Здатність добирати і застосовувати сучасні освітні (інформаційно-комунікативні, дистанційні, інтерактивні, проектні) технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності занять.

ПРН20. Здатність проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, ефективно працювати автономно та в команді, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Інклюзивна освіта: сутність, завдання та принципи	Володіти знаннями щодо змісту, структури, завдань та принципів інклюзивної освіти; розуміти міждисциплінарність досліджень у сфері інклюзивної освіти	Вивчення лекційного матеріалу, тестування опитування
2.	Система управління інклюзивною освітою	Мати базові знання щодо рівнів управління інклюзивною освітою; знати роль громадських організацій та батьківських об'єднань у розвитку інклюзивної освіти.	Вивчення лекційного матеріалу, тестування опитування
3.	Характеристика мережі закладів освіти для дітей з особливими освітніми потребами	Базові знання щодо соціальнопсихологічного та медичного підходів до	Вивчення лекційного матеріалу,

		навчання дітей з особливими освітніми потребами	індивідуальне завдання
4.	Діти з особливими освітніми потребами: особливості психофізичного розвитку	Мати уявлення про основні етапи розвитку дитини, зовнішні (екзогенні) та внутрішні (ендогенні) чинники відхилення у здоров'ї	Вивчення лекційного матеріалу, тестування опитування
5.	Соціалізація дитини з особливими освітніми потребами: індивідуальний підхід та етапи соціалізації	Знати сутність поняття «соціалізація дитини з особливими освітніми потребами» та основні принципи соціалізації	Вивчення лекційного матеріалу, тестування опитування
6.	Команда психологопедагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами	Знати основні завдання та функції команди психолого-педагогічного супроводу, склад команди психологопедагогічного супроводу	Вивчення лекційного матеріалу, тестування опитування
7.	Технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі	Мати знання щодо умов, які сприяють успішній соціалізації та навчанню дітей з ООП	Вивчення лекційного, індивідуальне завдання

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	0
Практичні заняття	40
Індивідуальне завдання	40
Контрольна робота	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Лабораторні заняття		5		5		5		5		5		5		5	5			40
Індивідуальні завдання								20									20	40
Контрольна робота																	20	20
Всього за тиждень		5		5		5		5	20	5		5		5	5	20	20	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійна дошка, мікроскопи з мікропрепаратами, комп'ютер
1. Архітектурна доступність шкіл: навчально-методичний посібник/за заг. ред. Байди	

Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В; колек. авторів: Азін В.О., Грибальський Я.В., Байда Л.Ю., Красюкова- Еннс О.В. Київ. 2012. 88 с.

2. Войтко В. В. Психолого-педагогічний супровід дітей з затримкою психічного розвитку: навчально-методичний посібник. Україна, Кропивницький, 2017. 48 с.
3. Мартинчук О.В. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти до професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища : монографія. Київ: Вид-во учбової літератури, 2018. 420 с.
4. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти: навч.-метод. Посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 163 с.
5. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями: навчально-методичний посібник для соціальних працівників та соціальних педагогів / за ред.. проф. А. Й. Капської. ДЦССМ, 2003. 168 с.
6. Туріщева Л. В. Діти з особливостями розвитку в звичайній школі. Харків: Основа. 2011. 111 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	біології та екології, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201 б, (510 ауд.), 59-61-64
Викладач	Долинко Неля Петрівна
Контактна інформація викладача	nelia.dolynko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/Наказ-№627_27.09.2018.pdf . У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. В Університеті діють моральноетичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/Кодекс.FR12.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)»

	https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-ProvedenniaOtsiniuvannia-Uspishnosti-StudentivPrykarpatskoho-Natsionalnoho-UniversytetuIm.-Vasylia-Stefanyka.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	До дати проведення останнього практичного заняття пройти тестування з усіх пропущених контролів і виконати індивідуальне завдання
Невідповідна поведінка під час заняття	
Додаткові бали	
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи: Prometheus

Викладач _____ Долинко Н.П.